

Krysař

VIKTOR DYK

Krysař

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz

Viktor Dyk
Krysař – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Krysař

VIKTOR DYK

CooBoo Classics svazek 16

COO
BOO

Chcete, aby příběh této skvělé knihy pokračoval i potom, co ji dočtete? Tak ji pusťte dál do světa! Vše potřebné se dozvíte na www.restorio.cz.

Albatros Media podporuje udržitelný rozvoj, který vrací použitým věcem smysl. On-line antikvariát Restorio vaše knihy odkoupí a zaplatí vám ihned – nečekáte, až se prodají. Získané peníze si můžete nechat, nebo si vyberete charitu, kterou jimi podpoříte. V tom případě navýší Restorio částku o 20 %.

Příteli Jaroslavu Kamprovi

Viktor Dyk
září 1911

I

„A vaše jméno?“

„Nejmenuji se; jsem nikdo. Jsem hůř než nikdo, jsem krysař.“

Muž, který takto mluvil, stál se vzpřímenou hlavou před vraty domu, v nichž se do soumraku bělala ženská postava. Hleděl na ni svýma temnýma, pátravýma očima. Byl vysoký a štíhlý, štíhlejší ještě ve svém přiléhavém sametovém kabátci a v úzkých nohavicích. Jeho ruce byly drobné a jemné jako ruce paní. Neměl při sobě ani zbraně, ani hole, ač se zdálo, že přichází z daleka, po cestách, jež vždy jisty nebyly. Svíral zato něco dlouhého a ozdobného, co budilo zvědavost ženy, s kterou hovořil. Byla to píšťala cizokrajné práce, jaké dosud neviděla.

„Krysař,“ zasmála se žena ve dveřích. „Přicházíte včas do Hameln. Není tu krysaře; zato krys je tu mnoho. Vysvětlete mi, krysaři, odkud se berou krysy? Nebývalo jich dříve, jak nám říkají. Je pravda,“ končila s úsměvem, „staří lidé míní, že svět je stále horší.“

Krysař pokrčil rameny.

„Odkud jsou, nevím. Jsou však v každém z vašich domů. Hlodají bez ustání; hlodají dole ve sklepech, hlodají tam, kde jich nevidíme. Stanou se však dotěrnými a stoupají pak výše. Připravujete hostinu, svatbu, křtiny, což já vím? Představte si, že se náhle při hostině zjeví krysy s dlouhými boltci a dlouhými kníry. Tento zjev kazí chuť, chápete přece.“

„Ano,“ smála se žena ve dveřích. „Při svatbě Kateřiny objevila se pořádná krysa. Ženich byl bledý jako stěna a Kateřina padla do mdlob. Lidé nesnesou nic tak málo jako to, co jim kazí chuť; odhodlají se pak zavolat krysaře.“

„Připravujete svatbu nebo křtiny?“ otázal se krysař náhle, bez přechodu.

Žena ve dveřích se zasmála hlasitě.

„Jste cizinec, je zřejmo, že jste cizinec. Nejsm vdána, krysaři.“

Krysař se uklonil.

„To nevádí... nijak to nevádí. Nuže, povolají krysaře. Krysař píská a píská, až vyvede všechnu havěť z jejích skrýší. Jde za ním jako omámená. Zavede ji do řeky, do Rýna, Dunaje, Havoly, Vesery. A dům je prostý krys.“

Krysař opět se uklonil a jeho hlas zachvěl se nějakou elegií. Žena mlčela, pohrávajíc si větvičkou jasmínu.

„Ale je-li tomu tak, nepomyslí nikdo na krysaře. Krysař, cizinko, je muž, který nezůstává, ale jde. Lidé

vidí ho rádi přicházet. Ale odcházeti vidí ho mnohem raději.“

„Opravdu?“ řekla pouze. Znělo to jako povzbuzení a snad to ani povzbuzení nebylo. Ale krysař chápal to tak. Bledé jeho tváře se zbarvily; byla by to mohla pozorovat, nebýti temna.

„Cítím to, cizinko. Lidé nemilují krysaře; bojí se ho pouze.“

Děvče zasmálo se opět.

„A čím to, že jdou krysy tak slepě za vámi, krysaři?“

Krysař ukázal na píšťalu, která oživila tímto pohybem.

„Je to zvláštní nástroj,“ řekl.

Pohlédla zvědavě na mluvčího i na píšťalu. Dotkla se jí lehce.

„Píšťala,“ řekla pak pohrdavě. „Pěkná píšťala. Ale nic více než píšťala.“

„Krysy mají dobrý sluch a má píšťala dobrý zvuk.“

Oči krysařovy zaplály podivným ohněm. Děvče ve dveřích maně ucouvlo. Větvička jasmínu v její ruce se chvěla.

„Mám zvláštní nadání vyhánět krysy,“ pokračoval krysař. „Pískám občas na ni velmi smutné písně, písně všech krajů, kterými jsem prošel. A já prošel mnoha zeměmi; slunnými i ponurými, pláněmi a horami. Má píšťala zní tak tiše. Krysy slyší a jdou. Není takového krysaře mimo mne. Povím vám něco, cizinko,

která se umíte tak zvonivě smáti. Nikdy jsem nepískal plným dechem; byl to vždy tlumený zvuk. Kdybych pískal plně, ne pouze krysy šly by za mnou.“

Krysař domluvil. Oči uhasly a svěsil bezděčně ruce s píšťalou.

„Nemám odvahy,“ dodal po chvílce. „Stalo by se něco krutého.“

Děvče stálo zamlklé a nespouštělo očí z píšťaly a krysaře. Když krysař mlčel, řekla zcela tiše:

„Líbíte se mi, krysaři. Nežli přišel soumrak, viděla jsem ve vašich černých vlasech stříbrné nitky. Nežli jste promluvil, pozorovala jsem na vašem čele vrásky. Ale přesto se mi líbíte. Milovalo vás jistě mnoho žen.“

„Snad,“ odvětil krysař. „Nepamatuji se.“

Slova krysařova měla podivný a jímavý přízvuk. Děvče zvažnělo. Naklonilo se ke krysaři, takže cítil téměř horký jeho dech.

„Líbíte se mi, krysaři,“ dělá. „Ale na vašem místě zapískala bych na píšťalu – plně – vši silou –“

„Víte, co by to znamenalo?“ otázal se krysař temným hlasem. „Já to nevím. Vím pouze, že mne časem pojímá úzkost. Hledím na svou píšťalu jako na něco, co mnohé zahubilo a co ještě mnohé zahubí. A pak se usměji. Není to nic než právě pěkná píšťala, sama jste to řekla. A já nejsem více než krysař, který má odvádět nezvané hosty. Krysař, který jako Ahasver jde z města do města, z jihu na sever, ze západu na